

STENBERG

Av Geir Olav Tislevoll

(Fra Bridge i Norge nr 3 juli 2004)

Å benytte en kravmelding som viser støtte i åpningsfargen, har mye for seg, blant annet for å undersøke slemmulighetene. Over minoråpning anbefales ”omvendt minorhøyning”. Over majoråpning foreslås ”Stenberg-konvensjonen”, det vil si svaret 2 grand for å vise støtte i åpningsfargen og gode kort.

Svaret 2 grand over majoråpning viser etter disse prinsippene god støtte, normalt minst fire kort i åpnerens farge, og er krav til utgang. Mange kombinerer ”Stenberg” med renonsvisende hopp, det vil si et dobbelt hopp over majoråpning viser renons og god støtte:

1 spar – 4 ruter viser renons i ruter, god støtte og er slemnivitt

Svaret 2 grand (Stenberg) benekter normalt renons

Ved å etablere utgangskrav og vise støtte med det samme, får man gode muligheter til å finne ut om parets samlede ressurser. Det er imidlertid mange måter å melde videre på. Her tar jeg for meg den anbefalte avanserte versjonen. De som ønsker kan selvsagt forenkle opplegget noe. Dog er det slik at om man bruker den vanskeligste utgaven, vil man oppleve mange situasjoner hvor negative slutninger gir god hjelp på veien til korrekt konklusjon.

Motparten melder inn

En annen viktig ting å diskutere er hvordan det blir om motparten melder inn over åpning 1 i majorfarge. Er svaret 2 grand utgangskrav da også, eller benyttes såkalt Ivitt-Stenberg etter innmelding? Dette er makkerskapsavtaler! Men husk at det får visse konsekvenser om man velger det ene eller det andre definisjonen.

Om man velger å benytte 2 grand som utgangskrav (med støtte) også etter innmelding, hva er da hoppstøtte til 3 i

åpningsfargen? Hvis Invitt-Stenberg benyttes, kan hopp til 3 i åpningsfargen fra svarer være sperremelding. Siden 2 grand dekker invitthånden. Selv om man benytter Krav-Stenberg, kan hoppstøtte være sperr, men da må man ha en annen melding som viser den normale invitthånden. En bra løsning er å si at overmelding av motpartens farge viser invitthånden:

Vest	Nord	Øst	Syd
1sp	2ru	3ru ¹⁾	
1) Invitt med sparstøtte			

mens:

Vest	Nord	Øst	Syd
1 sp	2 ru	3 sp ¹⁾	
1) Sperr			

Svaret 2 grand som utgangskrav

Å bruke ” Krav-til-utgang-Stenberg” gjør det noe lettere å få styring med de sterkeste hendene, der hvor det er snakk om slem eller sogar mulig storeslem. Det er imidlertid litt ”smak og behag” hvordan man legger opp dette. Som så ofte før her i systemspalten: *”Ha klare avtaler med makker, ikke bare med hensyn til svarskalaer og slikt, men også når det gjelder definisjoner av posisjoner som ligner hverandre (for eksempel med eller uten innmelding).”*

Så til apparatet som benyttes i forbindelse med Stenberg-konvensjonen.

I utgangspunktet skal åpneren umiddelbart forsøke å vise sin håndtype. Han viser minimum ved å melde 3 i åpningsfargen.

Noen benytter hopp til 4 i åpningsfargen som minimum, Det er lite økonomisk. Svarhånden kan være veldig sterk og sleminteressert selv om åpneren har minimum. Om åpneren viser minimum med 3 i åpningsfargen, gir det bedre muligheter for å undersøke om det fortsatt er slem sjanser. Svareren løfter til utgang over minimumsmelding fra åpner om han ikke øyner en slem. Hvis svareren fortsatt ser slemmuligheter, alt etter hvilken type minimumshånd åpneren sitter med, har han følgende muligheter:

Vise egen kortfarge (ved å melde en singleton) for å få åpner til å vurdere om han har bortkastede verdier.

Be om kontrollmelding fra åpneren (ved å si 3 grand, som aldri er spillemelding etter at makkerparet har brukt Stenberg).

Det kan være en utfordring å bestemme hvilken vei svareren skal velge i sin undersøkelser. Det gjelder så vel når åpneren har vist minimum som år han har vist tillegg. Her er noen eksempler:

♠ E kn 9 7 2
 ♥ E kn
 ♦ 4 3 2
 ♣ kn 4 2

	N	
V		Ø
	S	

♠ K D 10 3
 ♥ 4 3
 ♦ E K D kn 5
 ♣ K D

Nord	Syd
1 sp	2NT
3 sp ¹⁾	3NT ²⁾
4 hj ³⁾	4 NT ⁴⁾
5 hj ⁵⁾	6 sp

- 1) minimum
- 2) Ber om cue-bid
- 3) Cue-bid
- 4) Roman Key Card Blackwood
- 5) To ess uten trumf dame

Her ser vi at syd vil i slem om nord har hjerterkontroll og to ess. Da er ”Stenberg” og ”Key-card” kjekt å ha!

♠ K D 2
 ♥ K kn 10 5 4
 ♦ 6 5 2
 ♣ D kn

	N	
V		Ø
	S	

♠ E 10 9 3
 ♥ E D 7 6
 ♦ 3
 ♣ E K 9 7

Nord	Syd
1 hj	2NT
3 hj ¹⁾	4 ru ²⁾
4 sp ³⁾	4NT ⁴⁾
5 ru ⁵⁾	6 hj

- 1) Minimum
- 2) Singleton, slemvitt
- 3) Cue-bid
- 4) RKCB
- 5) Ett eller fire ess

Nord har fortalt om minimum, men syd øyner slem med de rette kortene og melder 4 ruter: Singleton! Det passer nord godt, han har intet bortkastet i ruter og honnrører i alle farger som skal dekkes opp. Hans minimumshånd er ”virksom”. Om han hadde hatt kløver konge i stedet for damen, og dermed vist om kontroll i alle sidefargene, kunne han selv brukt Blackwood over syds 4 ruter.

♠ D 5 4
 ♥ K kn 10 5 4
 ♦ K D 2
 ♣ kn 4

	N	
V		Ø
	S	

♠ E 10 9 3
 ♥ E D 7 6
 ♦ 3
 ♣ E K 9 7

Nord	Syd
1 hj	2NT
3 hj ¹⁾	4 ru ²⁾
4 hj	Pass

- 1) Minimum
- 2) Singleton

Syd har samme hånd som i forrige eksempel, og han viser sine sleminteresse med 4 ruter – singleton. I den fargen har imidlertid nord bortkastete honnrør. De ”åpne fargene” (spar og kløver) blir for dårlig dekket opp. Nord slår av, og syd aksepterer makkers avgjørelse. Merk at det i slike tilfeller ikke er avgjørende om han som har vist minimum har tolv eller tretten poeng. Det som betyr noe er hvilke honnrør han har!

Tillegg

Det første som må defineres, er hvor mye som skal til for å vise tillegg, altså ikke å vise minimum ved å melde 3 i åpningsfargen. Hvert enkelt makkerpar må selv sette grenser for dette. Vanlige oppfatninger blant eksperter er imidlertid disse:

En 12-14 grandhånd vises alltid som minimum.

En hånd med minst 5-4 i to farger kan vises som tillegg selv om hånden ikke har så mange ekstra honnrørpoeng. 5-4-3-1 er en mer spillesterk fordeling enn 5-4-2-2.

Hvi åpneren har tillegg og sidefarge, melder han denne på 3 trinnet. Har åpneren en 18-19 grand, viser han dette med å si 3 grand. Kort oppsummert blir åpnerens mest vanlige melding over 2 grand disse:

1 major – 2 grand
3 i ny farge; Tilegg, naturlig sidefarge
3 i åpningsfarge; Minimum
3 grand: 18-19 hp, jevn fordeling

Spesialvariant (1)

Åpner gjemmer 3 kløver

Åpneren skal altså vise en sidefarge om han har tillegg. Det oppstår imidlertid et lite problem om åpneren har en tilleggshånd med 6-korts trumffarge uten sidefarge. Mange velger da å melde en 3-kors farge. Det kan ofte være av betydning om sidefargen er på 3 eller 4 kort. Derfor anbefales en annen løsning med 6-kort

farge, nemlig å benytte gjemmeldingen 3 kløver som tvetydig:

1 major – 2 grand
3 kløver : Tvetydig

3 kløver viser enten tillegg med kløverfarge eller tillegg med 6-korts farge i åpningsfargen! Med dette oppnås å skille ut tilleggshånd som ikke har sidefarge, og det medfører også at meldinger i andre farger enn kløver fra åpneren over Stenberg alltid viser minst fire kort i fargen.

Spesialvariant (2)

Åpneren hopper til 4-trinnet

Åpners hopp til 4-trinnet, også hopp til 4 i åpningsfargen, er ledig. Det beste er å bruke disse til å vise renons. Hopp til 4 i minor viser renons i fargen og forteller i første omgang ikke noe om det er en minimumshånd eller ikke.

Hopp til 4 i major gir imidlertid også beskjed om styrken. Hopp til 4 spar etter 1 hjerter – 2 grand viser renons og tillegg. Det er logisk siden man hopper til en melding over utgangsnivå. Vi velger også å definere hopp til 4 hjerter over 1 spar – 2 grand som renons og tilleggsverdier. Minimumshender med renons vises ved å hoppe til 4 i åpningsfargen: 1 hjerter – 2 grand – 4 hjerter og 1 spar – 2 grand – 4 spar! Vær obs på denne definisjonen, den er lett å glemme!

Kort oppsummert har åpneren disse mulighetene:

1 major - 2 grand
Ny farge: Tilegg, naturlig sidefarge (Men: 3 kløver er tvetydig)
3 i åpningsfarge: Minimum
3 grand: 18-19 hp, jevn fordeling
4 i minor: Renons, minimum eller tillegg
4 i motsatt major: Renons, tillegg
4 i åpningsfargen: Renons i motsatt major, minimum

Svarers andre melding

Prinsippene etter at åpner har vist minimum med 3 i åpningsfargen – som skissert ovenfor – gjelder for så vidt også om åpneren har vist tillegg. Svarer skal imidlertid normalt melde 4 i åpningsfargen om han har minimum for ”Stenberg”, også om åpneren har vist tillegg. Så får det bli opp til åpneren å gå videre om han har veldig mye tillegg.

Om svareren er bedre enn minimums-”stenberg”, har han flere muligheter. Han kan vise frem singelton (melde singelfargen) for å la åpneren vurdere om det er god eller dårlig tilpasning. Han kan spørre åpneren om han har en singelton. Dessuten kan svareren si 3 grand som er en oppfordring om å kontrollmelde. Kort oppsummert, svarers muligheter:

Melde 4 i åpningsfargen med en minimumshånd

Meld 3 i åpningsfargen som spøt åpneren om han har en singelton (i så fall melder han singeltonfargen)

Melde ny farge og dermed vise singelton selv.

Melde 3 grand som oppfordring til cue-bid.

Over åpnerens 3 kløver som er tvetydig, kan svareren vise singelton ved å melde ny farge på 3-trinnet, men for å vise singel ruter må han si 4 ruter. Årsaken til dette er at svareren har muligheten til å spørre åpneren hvilken av de to alternativene han sitter med over 3 kløver. Det fungerer slik:

*1 spar - 2grand
3 kløver - 3 ruter*

*3 hjerter / 4 kløver / 4 ruter: Singelton
3 spar: 6-korts farge
3grand: 5 – 4 – 2 - 2*

<p>♠ E K 10 9 2 ♥ K 4 2 ♦ K kn 7 4 ♣ 10</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> <table style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td></td><td>N</td><td></td></tr> <tr><td>V</td><td></td><td>Ø</td></tr> <tr><td></td><td>S</td><td></td></tr> </table> </div> <p>♠ D kn 8 7 ♥ E D 3 ♦ D 10 ♣ D 9 7 3</p>			N		V		Ø		S	
	N									
V		Ø								
	S									
Nord	Syd									
1 spar	2 NT									
3 ru ¹⁾	4 sp ²⁾									
pass										
1) Tilegg , minst 5-4 i spar og ruter										
2) Minimum										

<p>♠ E D 8 7 5 ♥ 2 ♦ K D 10 4 ♣ D 10 7</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> <table style="border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr><td></td><td>N</td><td></td></tr> <tr><td>V</td><td></td><td>Ø</td></tr> <tr><td></td><td>S</td><td></td></tr> </table> </div> <p>♠ K kn 4 3 ♥ 10 8 6 ♦ E kn 9 ♣ E K 9</p>			N		V		Ø		S	
	N									
V		Ø								
	S									
Nord	Syd									
1 spar	2 NT									
3 ru	3 sp ¹⁾									
4 hj ²⁾	4 NT ³⁾									
5 ru ⁴⁾	6 sp									
Pass										
1) Spørsmål om singelton										
2) Singelton hjerter										
3) RKCB										
4) Ett eller 4 ess av (fem)										

I det øverste spillet viser syd at han hadde minimum for 2 grand ved å hoppe til utgang. Nord har intet å tilføye.

I det nederste spillet har svareren ikke nok til å drive til slem på direkten, men viser sleminteressen ve å spørre om singelton. Singel hjerter var midt i blinken, og han legger kontrakten i 6 spar via Roman Key Card Blackwood.

Konvensjonen Stenberg er absolutt å anbefale. Den gir god styring, og spesielt i lagkamp er den et viktig instrument for å finne gode slemmer, men også for å unngå de dårlige! Konvensjonen krever imidlertid en del arbeid. Det er ikke nok å sette ” Stenberg” på systemkortet! Systemarbeidet sammen med din makker er viktig og nødvendig om konvensjonen skal bli et aktivum i stedet for en belastning.